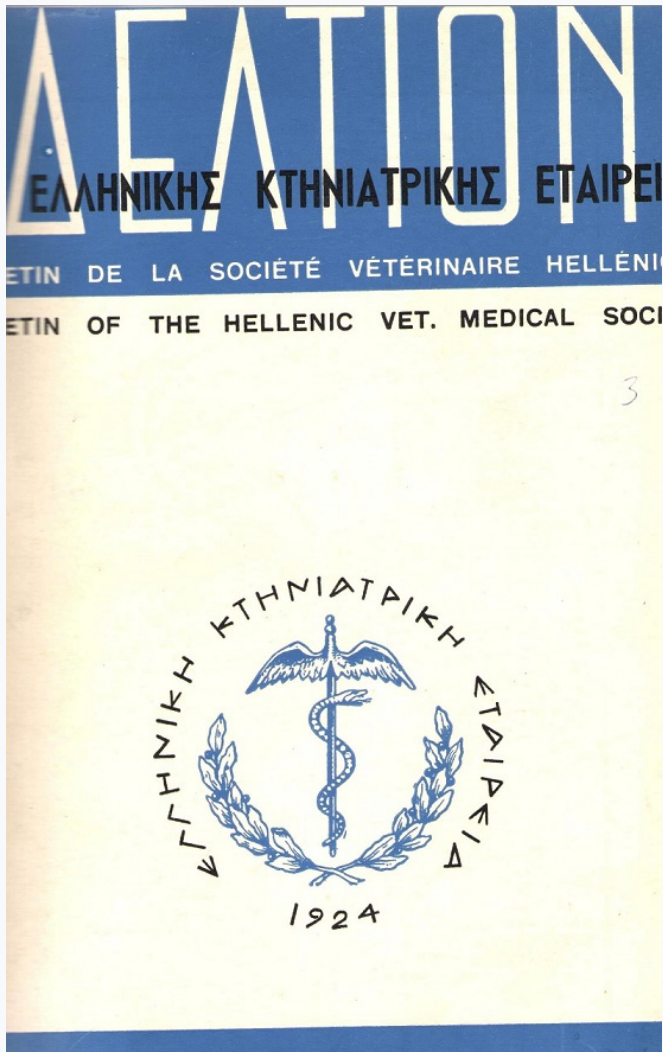

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 20, No 3 (1969)

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΖΩΟΤΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ
ΠΑΝΩΛΟΥΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΤΑ ΤΑ
ΕΤΗ 1961 -1968

Π. Ν. ΔΡΑΓΩΝΑΣ, Ε. Ν. ΣΤΟΦΟΡΟΣ, Μ.
ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

doi: [10.12681/jhvms.19990](https://doi.org/10.12681/jhvms.19990)

Copyright © 2019, Π.Ν.ΔΡΑΓΩΝΑΣ Ε.Ν.ΣΤΟΦΟΡΟΣ
Μ.ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΔΡΑΓΩΝΑΣ Π. Ν., ΣΤΟΦΟΡΟΣ Ε. Ν., & ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗ-ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ Μ. (1969). ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΖΩΟΤΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΠΑΝΩΛΟΥΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1961 -1968. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 20(3), 143-149. <https://doi.org/10.12681/jhvms.19990>

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΖΩΟΤΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΠΑΝΩΛΟΥΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1961 - 1968

Υπό Π. Ν. Δραγώνα*, Ε. Ν. Στοφόρου* και Μ. Μαστρογιάννη-Κορκολοπούλου*.

Κατά την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ως και τα άμεσως επόμενα έτη, ή κλασσική πανώλης των χοίρων (ΚΠΧ) δέν άπετέλεσεν πρόβλημα διά τās κτηνιατρικές ύπηρεσίας λόγω τής μειωμένης έκτροφής των χοίρων. Πλήν των έκ του πολέμου επιπτώσεων, ή μείωσις αύτη ώφείλετο και εις τήν χαμηλήν κατανάλωσιν του χοιρείου κρέατος έξ αίτίας κυρίως του επικρατούντος ήπιου κλίματος εις μέγα μέρος τής Ελλάδος.

Άπό διείτίας όμως ήρχισεν νά μάς άπασχολή ιδιαίτερος ή ΚΠΧ, άφ' ένός μέν διότι εις τό ύπό εκτέλεσιν πενταετές πρόγραμμα άναπτύξεως τής κτηνοτροφίας μας προβλέπεται μέχρι του έτους 1972 σημαντική αύξησις τής χοιροτροφίας (1.100.000 κεφαλαί), άφ' έτέρου δέ λόγω του σοβαρού κινδύνου εισαγωγής τής άφρικανικής πανώλους των χοίρων (ΑΠΧ) έκ τής γείτονος κυρίως Ιταλίας.

Η εξέλιξις τής χοιροτροφίας μας άπό του έτους 1961 παρουσιάζεται εις τόν κάτωθι πίνακα :

**Πίναξ Ι. Έμφαίνων τήν εξέλιξιν του χοιρείου πληθυσμού.
(Έκ στοιχείων τής Δ/νσεως Κτηνοτροφίας Υπ. Γεωργίας)**

Έ τ ο ς	Χ ο ι ρ ο ι
1961	621.554
1962	625.996
1963	621.300
1964	614.845
1965	649.937
1966	664.240
1967	650.000
1968	616.632
1972	1.100.000

Δελτ. Έλλην. Κτην. Έτ., 1969, Τ. 20, τ. 3.

*Ελήφθη πρὸς δημοσίευσιν τήν 11-8-1969.

* Έργαστήριο Ιών του Κτην. Μικροβ. Ίνστιτούτου.

ΕΠΙΖΩΟΤΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ἡ ἐπιζωοτιολογικὴ εἰκὼν τῆς νόσου κατὰ τὰ ἔτη 1961 — 1968 παρουσιάζεται ὡς ἐξῆς διὰ τῶν μηνιαίων ἐπιζωοτικῶν δελτίων τῆς Διευθύνσεως Κτηνιατρικῆς τοῦ Ὑπ. Γεωργίας :

Πίναξ II. Ἐμφαίνων τὴν συχνότητα τῆς πανώλους τῶν χοίρων.

Ἔτος	Ἔστια	Προσβληθέντα	Θανάττα
1961	157	1131	505
1962	135	312	227
1963	94	557	425
1964	148	617	359
1965	92	654	383
1966	93	486	360
1967	72	455	295
1968	59	315	275
Σύνολον	850	4.527	2.829

Οὕτω, κατὰ τὰ ὀκτώ (8) ταῦτα ἔτη ἐσημειώθησαν 850 ἐστία ΚΠΧ προσεβλήθησαν 4527 χοῖροι ἐκ τῶν ὁποίων ἔθανον 2829 καὶ διεσώθησαν 1698. Ἦτοι αἱ ἀπώλειαι ἀνῆλθον εἰς 67 % περίπου τῶν προσβληθέντων.

Αἱ ἐστία διαπιστοῦνται συνήθως εἰς τοὺς Νομοὺς τοὺς ἔχοντας ἐντατικὴν χοιροτροφίαν. Ἀπὸ τοῦ 1964 παρατηρεῖται μία συνεχῆς μείωσις τῶν ἐστιῶν. Τοῦτο δύναται ν' ἀποδοθῆ ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν σημειουμένην κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἠῤῥημένην συναίσθησιν εὐθύνης τῶν χοιροτρόφων ἔναντι τῶν ἐπιχειρήσεών των, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν ἀποκτηθεῖσαν πλέον συνήθειαν νὰ ἐμβολιάζονται τὰ χοιρίδια ἀμέσως μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμὸν των κατὰ τῆς πανώλους τῶν χοίρων.

Μέχρι σήμερον ὁ ἴος τῆς πανώλους εἶναι τοῦ κλασσικοῦ τύπου. Οὐδέποτε διεπιστώθη ἡ ὑπαρξίς ἀφρικανικοῦ τύπου.

Ἡ ἐν γένει κλινικὴ εἰκὼν τῆς νόσου εἶναι ἡ τῆς κλασσικῆς μορφῆς. Μία μόνον φοράν ἐν ἔτει 1962 εἰς τὸ νότιον τμήμα τῆς Ἑλλάδος (Ν. Μεσσηνίας) ἐσημειώθη μία ἐκτεταμένη ἐπιζωοτία ὑπὸ ἀτυπικὴν κλινικὴν μορφήν. Κατὰ ταύτην παρετηρήθη ὅτι ἡ περίοδος τῆς ἐπώσεως ὡς καὶ ἡ περίοδος νοσησεως εἶχον αὐξηθῆ σημαντικῶς εἰς χρόνον. Τὰ κλινικὰ συμπτώματα ἦσαν ἀσταθῆ ὡς πρὸς τοὺς χαρακτήρας των καὶ τὰ νεκροτομικὰ εὐρήματα σχεδὸν ἀνύπαρκτα ἢ ἡλαττωμένης ἐντάσεως. Ἡ ὄλη εἰκὼν τῆς ἐπιζωοτίας ταύτης, καθ' ἣν παρετηροῦντο συμπτώματα πνευμονικὰ συνοδευόμενα ὑπὸ βηχὸς καὶ σπανίως συμπτώματα ἐντερικὰ καὶ παρέσεις τῶν ὀπισθίων καὶ διεπιστοῦντο μακροσκοπικαὶ ἀνατομοπαθολογικαὶ ἀλλοιώσεις πνευμονίας καὶ σπανιότερον περιτονίτιδος, συνηγόρη

ὑπὲρ μετηλλαγμένου τινος ἰοῦ τοῦ κλασσικοῦ τύπου, ὡς ὑπαιτίου τῆς ἐπιζωοτίας. Αὕτη ἀπεσβέσθη διὰ τοῦ ὄρρο-ἐμβολιασμοῦ.

Παροῦσα κατάστασις τῆς χοιροτροφίας. Αὕτη ἀποτελεῖται κατὰ 85% περίπου ἀπὸ ζῶα φυλῶν μεγάλης σχετικῶς ἀποδόσεως. Ἡ ἐκμετάλλευσις τούτων ἀπὸ χωρικῆς ἐξελίσσεται ταχέως εἰς ὀργανωμένην τοιαύτην διὰ τῆς συνεχοῦς δημιουργίας μεγάλων χοιροτροφικῶν μονάδων, αἵτινες εὐνοοῦνται τελευταίως καὶ ὑπὸ σχετικῆς νομοθεσίας.

Ἡ χρῆσις ὅμως εἰς τὴν διατροφήν τῶν χοίρων ἀπορριμάτων καὶ οὐχὶ ὀρθολογιστικῶν σιτηρεσιῶν ἀποτελεῖ τροχοπέδην εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς χοιροτροφίας, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἀπόδοσις εἶναι ἀσυζητητὶ μεγαλύτερα κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν φυραμάτων εἰς τὴν διατροφήν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ νόσος μεταδίδεται καὶ διὰ τῶν ἀπορριμάτων, ἡ ἀποστείρωσις τῶν ὁποίων δὲν προβλέπεται ὑπὸ σχετικοῦ Νόμου.

Μετάδοσις. Ὑπὸ τὰς σημερινὰς ἐν Ἑλλάδι συνθήκας ἐκτροφῆς, ἡ μετάδοσις τῆς νόσου ἐπιτυγχάνεται ἀμέσως μὲν διὰ τῆς εἰσαγωγῆς μεμολυσμένων ζώων εἰς τὴν ἐκτροφήν, ἐμμέσως δὲ διὰ τῶν ἀπορριμάτων ἐστιατορίων, στρατώνων, σφαγείων ὡς καὶ λοιπῶν αἰτίων.

Πιθανὸν ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος ἐμμέσου μεταδόσεως νὰ εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ χοιροτρόφος καὶ τοῦτο διότι εἶναι δύσκολος ἡ ἀπαγόρευσις τῆς συνηθείας ἐπισκέψεων μεταξὺ γειτονικῶν χοιροτροφείων ἰδίως διὰ λόγους συναδελφικῆς ἀλληλεγγύης κατὰ τὴν ἐμφάνισιν ἀσθενείας τινός.

Τέλος, πλείστοι ἄλλοι ἐμμεσοὶ τρόποι ἐπισυμβαίνουν οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι σκόπιμον ν' ἀπαριθμηθοῦν ἐνταῦθα.

Οἰκονομικαὶ ζημίαι. Αἱ οἰκονομικαὶ ζημίαι ἐκ τῶν ἀπωλειῶν ἐκ τῆς ΚΠΧ κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1961—1968 ὑπελογίσθησαν εἰς τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν 5.658.000 δραχμῶν.

Πίναξ III. Ἐμφαινῶν τὰς οἰκονομικὰς ζημίας.

Ἔτος	Χοῖροι X 2.000
1961	1.010.000
1962	454.000
1963	850.000
1964	718.000
1965	766.000
1966	720.000
1967	590.000
1968	550.000
Σύνολον	5.658.000

ΔΙΑΓΝΩΣΙΣ

Ἡ ἐργαστηριακὴ διάγνωσις τῆς νόσου βασίζεται, πλὴν τῶν ἐμφανῶν ἀνατομοπαθολογικῶν ἀλλοιώσεων, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ χοιριδίων — ὑπερανόσων καὶ μὴ — ἐνοφθαλμισμού τῶν ὑπὸ ἐξέτασιν παθολογικῶν ὕλικῶν ὡς καὶ τῆς ταυτοχρόνου ἐξετάσεως ἐκάστου δείγματος διὰ τῆς μεθόδου τῶν φθοριζόντων ἀντισωμάτων καὶ τῆς διαχύσεως εἰς ἄγαρ.

Ἐκεῖναι τῶν περιπτώσεων αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζονται ἄτυποι, μὴ ὑποχωροῦσαι διὰ τοῦ ὄρρο - ἐμβολιασμοῦ δέον ὅπως ἐξετάζονται διὰ τυχὸν ΑΠΧ διὰ α) τῆς βιολογικῆς δοκιμασίας ἐπὶ ὑπερανosoποιηθέντων κατὰ τῆς ΚΠΧ χοιριδίων καὶ β) τῆς αἱματοσυγκολλησεως ἐπὶ καλλιεργείας λευκῶν αἰμοσφαιρίων (δοκιμασία τῶν Malmquist καὶ Hey).

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΩΛΟΥΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἡ καταπολέμησις τῆς πανώλους τῶν χοίρων ἐν Ἑλλάδι βασίζεται ἐπὶ τοῦ «περὶ μέτρων πρὸς πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῶν μεταδοτικῶν νόσων τῶν κατοικιδίων ζῶων» Β. Δ. ἀπὸ 26ης Μαρτίου 1936 καὶ περιλαμβάνεται εἰς τὰ ἄρθρα 4, 6, 112, 113, 114 καὶ 115.

Εὐνόητον τυγχάνει ὅτι ὑφίσταται ἀνάγκη ἐκσυγχρονισμού τοῦ Β. Δ. τούτου διὰ τῆς ἐκπονήσεως νέου τοιούτου περὶ μέτρων πρὸς πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῶν μεταδοτικῶν νόσων κ.λ.π. βασιζομένου ἐπὶ τῶν συγχρόνων ἐπιζωοτιολογικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἀντιλήψεων.

Ἡ καταπολέμησις ἐπιτυγχάνεται, πλὴν τῶν γενικῶν μέτρων διὰ τῶν ἐμβολιασμῶν καὶ τῆς χρησιμοποίησεως ἀνόσων ὄρρων,

Τὸ Ἔργαστήριον Ἰῶν τοῦ Κτην. Μικροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου Ἑπ. Γεωργίας ἀπὸ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1964 ἐπεφορτίσθη μὲ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἐμβολίου κατὰ τῆς πανώλους τῶν χοίρων διὰ ζῶντος μετηλλαγμένου ἐπὶ κονίκλου ἰοῦ (στέλεχος Rovac). Τὸ ἐμβόλιον τοῦτα παρεσκευάσθη ὑπὸ λυόφιλον μορφήν, συνοδεύετο ὑπὸ ἀνόσου ὄρρου καὶ διετίθετο ἀφοῦ προηγουμένως ἠλέγχητο ὡς πρὸς α) τὴν ὑγρασίαν, β) τὴν στειρότητα, γ) τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἰοῦ, δ) τὸ ἀκίνδυνον τοῦ ἐμβολιασμοῦ, καὶ ε) τὴν ἀποτελεσματικότητα.

Παραλλήλως ἐμελετήθη ἡ παρασκευὴ ἀνόσου ὄρρου. Ἐκ τοῦ ἐλέγχου ὡς καὶ τῶν γενομένων ἠλεκτροφορέσεων ἀποδεικνύεται ὅτι ποιοτικῶς εἶναι ἀπολύτως δυνατὴ ἡ παρασκευὴ τούτου ὡς καὶ συμπετυκνωμένου τοιούτου κατὰ τῆς πανώλους τῶν χοίρων, ποσοτικῶς ὁμως δὲν εἶναι ἐφικτὴ διότι ἀπαιτεῖται εἰδικὸς ἐξοπλισμὸς, ἐνίσχυσις τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἀνέγερσις κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων (σταῦλοι, αἰθουσα σφαγῆς χοίρων κ.λ.π.).

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἤρχισεν νὰ παρασκευάζεται τὸ ἐμβό-

λιον διὰ τοῦ στελέχους C (Chine). Τοῦτο χρησιμοποιεῖται ἤδη εἰς τὰς περισσότερας εὐρωπαϊκὰς χώρας καὶ ἰδιαιτέρως εἰς ἐκείνας αἰτίνας ἐπλήγησαν ἐκ τῆς ΑΠΧ, πρὸς εὐχερῆ διάγνωσιν τῆς ὁποίας ἠναγκάστησαν νὰ ἐφαρμόσουν καθολικὸν ἐμβολιασμὸν τοῦ χοιρείου πληθυσμοῦ κατὰ τῆς ΚΠΧ.

Συγκεκριμένως τὸ νέον τοῦτο ἐμβόλιον πλεονεκτεῖ ἔναντι τῶν μέχρι σήμερον χρησιμοποιουμένων διότι :

1ον.— Δίδει ταχεῖαν ἀνοσίαν, ἐντὸς 7 ἡμερῶν, μακρᾶς διαρκείας, ἴσης πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ χοίρου.

2ον.— Δὲν προκαλεῖ ἀποβολὰς εἰς τὰς ἐγκύους σῦας.

3ον.— Δὲν προκαλεῖ τὸν θάνατον τῶν χοιριδίων, ἅμα τῇ γεννήσει των, ἐὰν ταῦτα προέρχονται ἐκ συῶν ἐμβολιασθεισῶν κατὰ τὴν κυοφορίαν διὰ τοῦ ἐμβολίου τούτου, ὡς συνέβαινε παλαιότερον.

4ον.— Δὲν ἀπαιτεῖται σύγχρονος ἔγχυσις ὄρρου εἰς ὑγιᾶς περιβάλλον.

5ον.— Δὲν προκαλεῖ μετεμβολιακὴν τινα ἀντίδρασιν, πλὴν ἐλαφρᾶς τινὸς ὑπερθερμίας καὶ τοῦτο σπανίως καὶ ἄνευ συνεπείας.

6ον.— Δὲν προκαλεῖ ἀνορεξίαν ἢ ἄλλην τινα ἀδιαθεσίαν.

7ον.— Δὲν ἀποβάλλεται ἀπὸ τοὺς ἐμβολιασθέντας χοίρους ἢ σπανίως εἰς ἐλαχίστην ποσότητα.

8ον.— Δύναται νὰ χορηγηθῇ εἰς χοίρους οἰασδήποτε ἡλικίας ἄνευ συνεπειῶν καὶ ὑπὸ οἰασδήποτε συνθήκας ἐκτροφῆς.

9ον.— Δὲν προκαλεῖ αἱμολυτικὸν ἴκτερον διότι δὲν περιέχει προϊόντα χοιρείου προελεύσεως.

Ὑπὸ τοῦ Ἔργαστηρίου Ἰῶν παρεσκευάσθησαν καὶ διετεθήσαν αἱ κάτωθι δόσεις ἐμβολίου :

Πίναξ IV.— Ἐμφαίνων τὴν παρασκευασθεῖσαν ποσότητα λυοφίλου κονικελίου ἐμβολίου.

Ἔτος	Χρησιμοποιηθὲν στέλεχος	Δόσεις
1965	Rovac	5.200
1966	»	12.400
1967	»	24.340
1968	»	7.360
»	Chine	14.650
1969 μέ- χρι σήμερον	»	27.340

ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

Τὰ κρούσματα τῆς ΚΠΧ δύναται νὰ μειωθοῦν αἰσθητῶς διὰ τῆς καταλλήλου διαφωτίσεως τῶν χοιροτρόφων πρὸς διενέργειαν συστηματικοῦ ἐμβολιασμοῦ καὶ λήψιν λοιπῶν προφυλακτικῶν μέτρων.

Ὁ κίνδυνος ὁμοῦ τῆς πανώλους τῶν χοίρων ἐν Ἑλλάδι δὲν προέρχεται τόσο ἐκ τῆς κλασσικῆς μορφῆς τῆς νόσου ὅσον ἐκ τῆς ταυτότητος τῶν συμπτωμάτων μετὰ τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸν ἀφρικανικὸν τύπον τοῦ ἰοῦ κατόπιν πιθανῆς εἰσαγωγῆς του. Ἡ προσοχὴ μας ὄθεν δέον ὅπως στραφῆ εἰς τὴν λήψιν ἀσθηρῶν μέτρων κατὰ τὰς εἰσαγωγὰς χοίρων καὶ προϊόντων ζωϊκῆς χοιρείου προελεύσεως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν ἔγκαιρον διάγνωσιν καὶ διαφοροποίησιν τοῦ ἐνὸς τύπου ἐκ τοῦ ἑτέρου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ἡ κλασσικὴ πανώλης τῶν χοίρων δὲν ἀπετέλει πρόβλημα διὰ τὴν χοιροτροφίαν τῆς Ἑλλάδος, λόγῳ ὁμοῦ τῆς προβλεπομένης αὐξήσεως τοῦ ζωϊκοῦ κεφαλαίου τῶν χοίρων καὶ τῆς ἀντιστοίχου ἐπιπτώσεως τῶν ἐκ τῆς νόσου ἀπωλειῶν, συνιστᾶται ἢ ἀσθηρὰ ἐφαρμογὴ τῶν ἐνδεικνυμένων προληπτικῶν μέτρων, καὶ ἢ κατάλληλος διαφώτισις τῶν χοιροτρόφων ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην διενεργείας προληπτικῶν ἐμβολιασμῶν τῶν χοιριδίων ἅμα τῷ ἀπογαλακτισμῷ των. Τὸ ἀρμόδιον κρατικὸν ἐργαστήριον παρασκευάζει λυόφιλον κονίκλειον ἐμβόλιον διὰ τοῦ στελέχους C (Chine). Ἡ γενίκευσις τῶν ἐμβολιασμῶν θέλει βοηθήσει τὰ μέγιστα καὶ εἰς τὴν ταχεῖαν ὑποψίαν καὶ διαφοροποίησιν τῆς κλασσικῆς ἐκ τῆς ἀφρικανικῆς πανώλους, ἐκ τῆς ὁποίας ἡ Ἑλλὰς κινδυνεύει.

S U M M A R Y

On the epizootiology of classical swine fever in Greece during the years 1961 — 1968.

By

P. N. Dragonas*, E. N. Stoforos*, M. Mastroyanni - Korkolopoulou*.

The classical swine fever was not a problem for the pig breeding of Greece, but owing to a planned increase of pig livestock and the repercussions which this increase will have on the losses caused by this disease a strict application of the sanitary measures in force is recommended as well as the wright instruction of pig breeders on the necesity for a preventive vaccination of pig-

* Veterinary Bacteriological Institut. Virus Laboratory. Aghia Paraskevi - Attiki - Greece.

lets immediately after their weaning. The responsible State Institute prepares a lapinized freeze - dried vaccine from the strain C (China). The general vaccination would greatly help on immediate suspicion and a differential diagnosis of classical swine fever from the African Swine fever, from which Greece is in danger.

R É S U M É

Sur l'épizootologie de la peste porcine classique en Grèce pendant les années 1961 - 1968.

La peste porcine classique ne constituait pas un problème pour l'élevage porcin en Grèce, mais à cause de l'augmentation prévue du cheptel animal des porcs et les repercussions qu'elle aura sur les pertes causées par cette maladie, on recommande l'application rigoureuse des mesures préventives en vigueur et l'instruction appropriée des éleveurs de porcs sur la nécessité de vaccinations préventives des porcelets dès leur sévrage. L'Institut d'État compétent prépare du vaccin lapinisé lyophilisé à partir de la souche C (Chine). La généralisation des vaccinations viendrait en aide pour une suspicion immédiate et un diagnostic différentiel de la peste porcine classique de celle africaine, laquelle constitue un danger pour la Grèce.

R I A S S U N T O

Stato epizootologico della peste suina classica in Grecia durante gli anni 1961 - 1968.

La peste suina classica non è un problema per la suinicoltura Greca. Dato però che si trova in via di sviluppo si crede opportuna che la malattia devono essere molto severe ed inoltre devono essere vaccinati tutti i suini dopo lo svezzamento. L'adetto laboratorio statale prepara il vaccino contro questa malattia con il ceppo Cinese (C) su conigli ed in stato liofilo. La vaccinazione massiva dei suini contro la peste suina aiuterà molto alla diagnosi differenziale tra questa e la peste suina africana dalla quale la Grecia si minaccia.